

Haziran 2022 • Sayı: 186 • 6 TL

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Martılar

Yavru Martılar
Uçuyor Oyunu

Kuş
Tacı

Kartlar - Kuşlar ve
Yumurtaları

Rengârenk
Çıkartmalar

3+ yaş

"Benim manevi mirasım ilim ve akıldır"

Mustafa Kemal Atatürk

Meraklı Minik

Erken Çocukluk Dönemi İçin Aylık Bilim Dergisi

Yıl: 15 Sayı: 186

Haziran 2022

İmtiyaz Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan

Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Rukiye Dilli

Yayın Yönetmeni

Aslı Zülal

Yayın Danışma Kurulu

Doç. Dr. Rukiye Dilli

Prof. Dr. Özgül Keleş

Prof. Dr. Nuray Mamur

Prof. Dr. Elif Nursel Özmert

Doç. Dr. Müge Şen

Yunus Tiryakioğlu

Araştırma ve Yazı Grubu

Kübra Kara

Özlem Köroğlu

Gülnehal Mert

Fatma Nur Yeğenoğlu

Merve Yıldırım

Redaksiyon

Özlem Özgün

Grafik Tasarım

Fulya Aktüre

Çizer

Pınar Büyükgöral

Mert Oskeroğlu

Mobil Uygulama

Selim Özden

Mali Yönetmen

Adem Polat

Mali ve İdari Hizmetler

M. Furkan Aktaş

İletişim Bilgileri

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi

Remzi Oğuz Arık Mahallesi

Tunus Caddesi No: 80 06540

Çankaya ANKARA

e-posta merakli.minik@tubitak.gov.tr

İnternet www.merakliminik.tubitak.gov.tr

Abone İlişkileri

<https://yayinlar.tubitak.gov.tr/>

abone@tubitak.gov.tr

ISSN 977-1307-1998

Fiyatı 6 TL

Baskı

PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

<http://www.promat.com.tr/>

Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi

24.05.2022

Dağıtım

Turkuvaaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

<http://www.tdp.com.tr>

Her ayın 1'inde çıkar.

Meraklı Minik

Sevgili Okuyucularımız,

Bu ay, ülkemizin birçok yerinde gözlemleyebileceğiniz bazı deniz kuşlarını tanıtıyoruz. Yeni sayımızda, perde ayaklı kuşların özellikleri, kuş yumurtaları, kuşların göçleri ve kuş bilimcilerin çalışmalarıyla ilgili bilgiler ve etkinlikler de yer alıyor. Dergimizin ekindeyse sizin için hazırladığımız eğlenceli oyunlar, çıkartmalar ve severek takacağınızı düşündüğümüz rengârenk bir kuş tacı bulunuyor.

Meraklı Minik ekibi olarak, yeni sayımızın hazırlıkları sırasında Ankara Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü iş birliğiyle yürütülen ve bilimsel bir proje olan, Eymir Kuş Halkalama İstasyonu'nu ziyaret ettik. Burada çalışmalar yürüten Dr. Arzu Gürsoy Ergen ve öğrencilerinden, ülkemizdeki kuşlar ve kuş gözlemciliği hakkında bilgi aldık. Bizleri kuş gözlemciliğiyle tanıştırdıkları ve dergimize katkıları için kendilerine teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Biz, dergi ekibi olarak kuş gözlemciliğini çok sevdi. Doğada zaman geçirmeyi seviyorsanız, kuşların davranışlarını merak ediyor ve farklı kuş türlerini öğrenmek istiyorsanız kuş gözlemciliği tam size göre! Aslında kuşları gözlemlemek için fazla uzağa gitmenize de gerek yok. Çünkü kuşları hemen her yerde görebiliriz. Deniz kıyısında, kırdada, ormanda, parklarda hatta arka bahçenizde bile kuş gözlemi yapabilirsiniz. Kuş türlerini tanımak içinse kuşlarla ilgili rehber kitaplardan ve Meraklı Minik dergisinin kuşlarla ilgili eski sayılarından yararlanabilirsiniz. Dilerseniz dergimizin son dört sayı dışındaki eski sayılarına, <https://services.tubitak.gov.tr/edergi/edergi.htm> adresindeki TÜBİTAK Popüler Bilim Dergileri E-dergi Arşivi'nden erişebilirsiniz. Abonelerimiz bu adresten geçmiş tüm sayılarımıza ulaşabilirler.

Sizlere doğayla, bilimle ve keşiflerle dolu bir ay diliyoruz...

Aslı Zülal

Dergimize abone olmak, yeni ve eski sayılarımızı satın almak için <https://yayinlar.tubitak.gov.tr/> adresini ziyaret edebilirsiniz.

İçindekiler

2 Gümüş Martı ve Üç Yavrusu

6 Martılar Nereye Yuva Yapacak?

8 İşte Deniz Kuşları

12 Karabaş Martı ve Gümüş Martı

14 Yumurtalarla Sudoku

15 Perde Ayaklar

19 Perde Ayaklar Nasıl Çalışır?

20 Kuş Bilimciler Neler Yapıyor?

22 Kuş Bilimciler İşbaşında

24 Şimdi Hareket Zamanı!

26 Çok Merak Ediyorum

28 Haydi Mutfağa

30 Küçük Eller İşbaşında

32 Kitap... Oyun... Öneri...

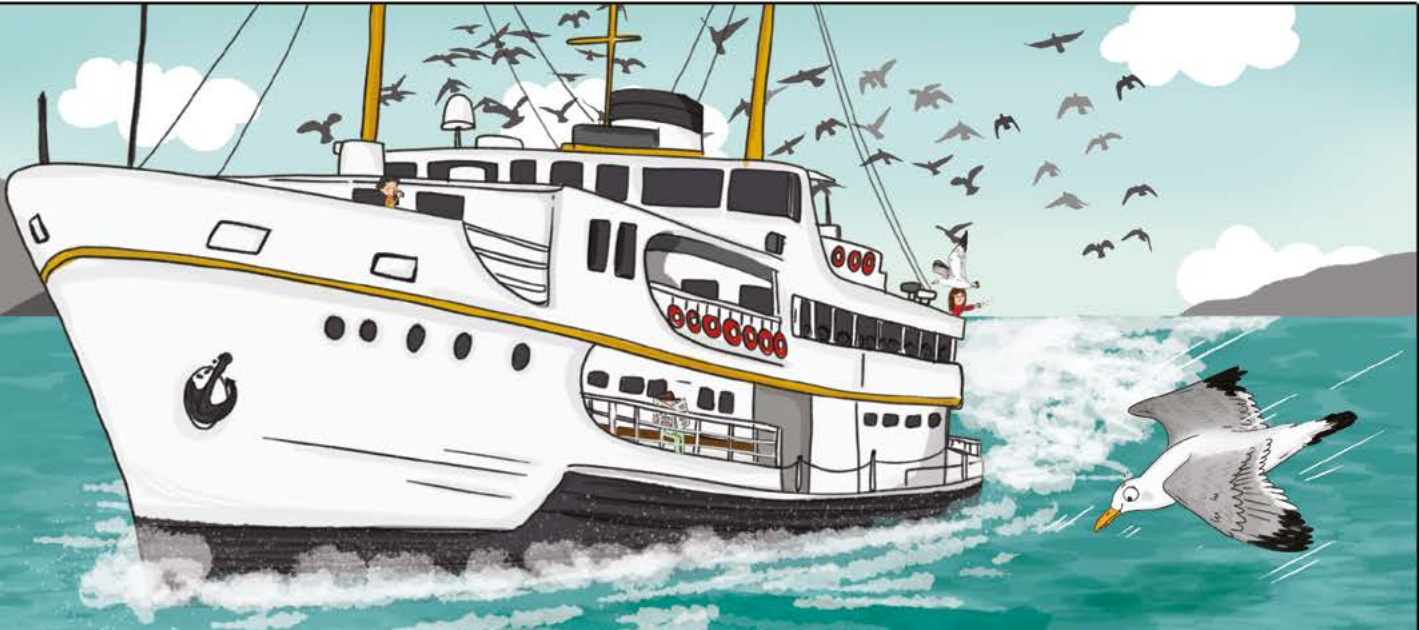
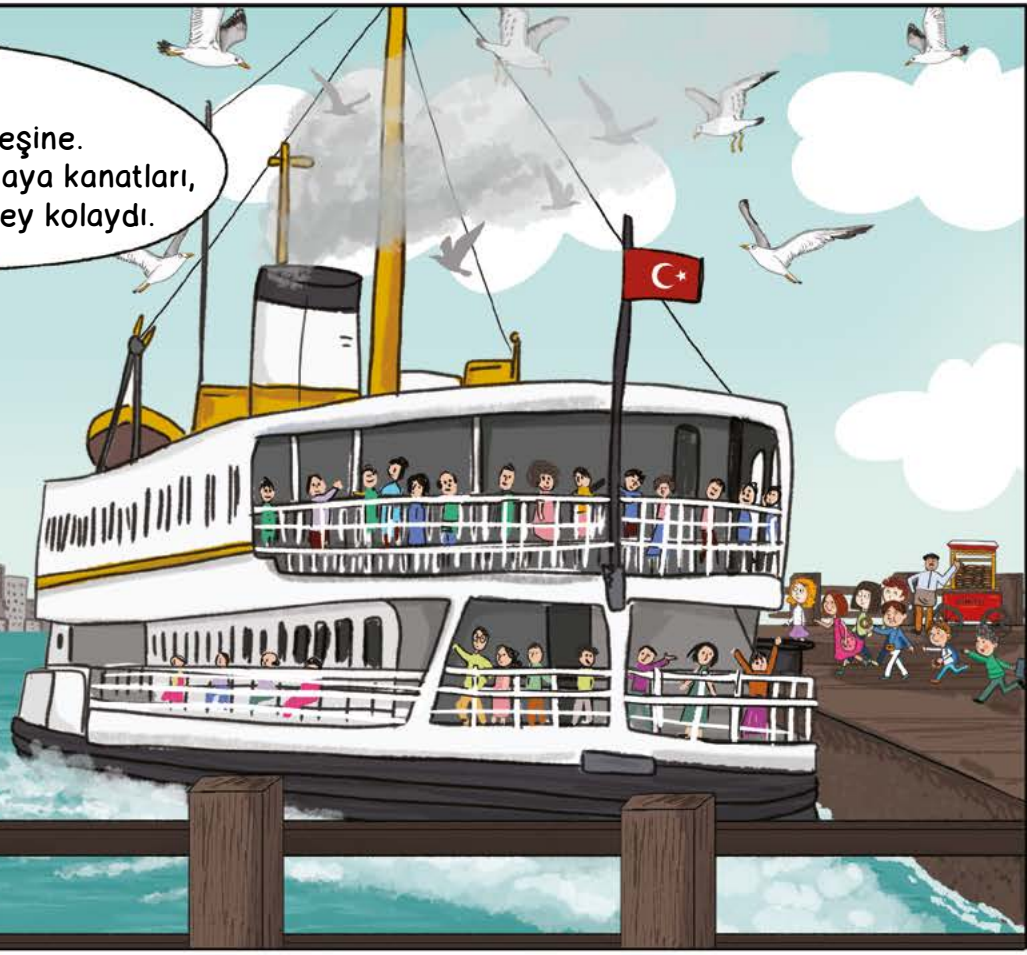
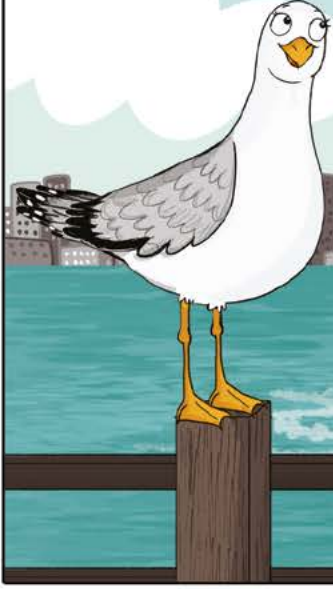
Gümüş Martı ve Üç Yavrusu

Yeni bir gün başladı,
Gümüş martı çatıdaydı.
Etrafına şöyle bir baktı,
Yorucu bir gün olacaktı.

Hemen koyuluverdi işe.
Uçtu binaların arasından öylece.
Ulaşınca iskeleye,
Bekleyen vapura baktı dikkatlice.

Zamanı geldiğinde
Düşecekti vapurun peşine.
Ne gerek vardı çırpmaya kanatları,
Süzülmek havada epey kolaydı.

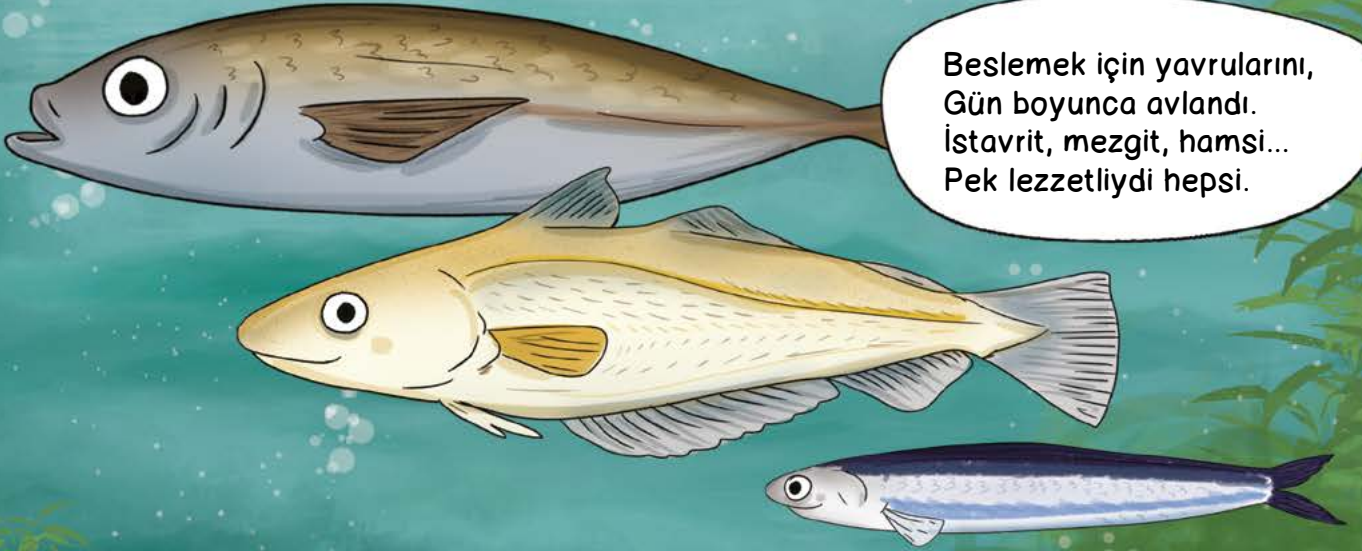

Vapurun ardında oluşan köpükte,
Hareketlenince balıklar denizde,
O keskin gözlerini
Dikti bir minik istavrite.

Birdenbire alçaldı,
Gagasını çabucak suya daldırdı.
Yakalayiverdi hızla avını,
Şimdi yuvaya dönme zamanı.

Beslemek için yavrularını,
Gün boyunca avlandı.
İstavrit, mezgit, hamsi...
Pek lezzetliydi hepsi.

Günün sonunda elbette,
O da yorgun düşmüştü işte.
Ama yavruları aklına gelince
Tekrar kanat çırttı gökyüzünde.

Henüz kararmadan hava,
Ulaştı çatıdaki yuvasına.
En büyük mutluluktan ona,
Olmak üç yavrusunun yanında.

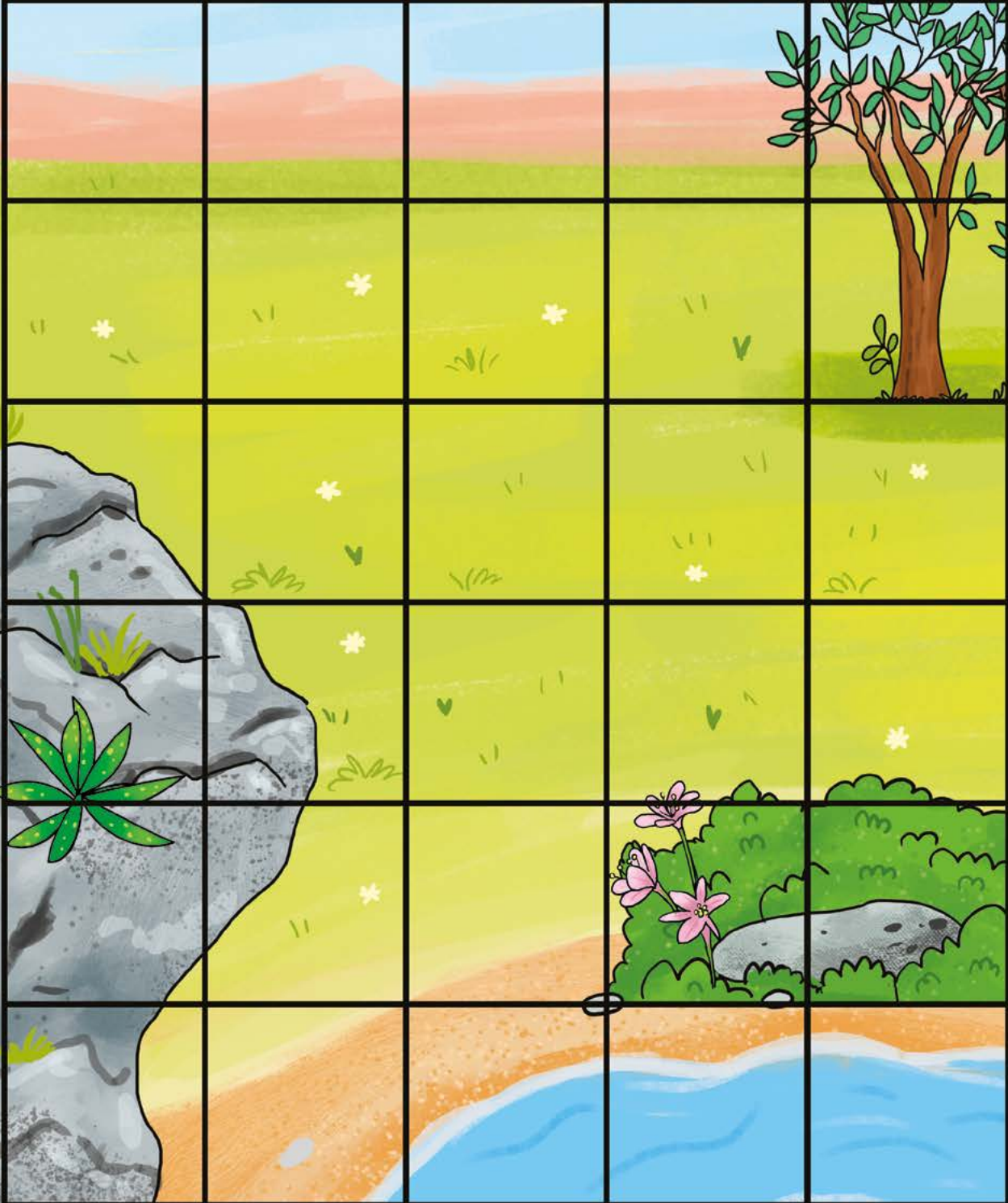

Doydu yavruların karnı,
Anne yanı pek sıcaktı.
Şimdi bir güzel uyumalı,
Yarın yepyeni bir gün olacaktı.

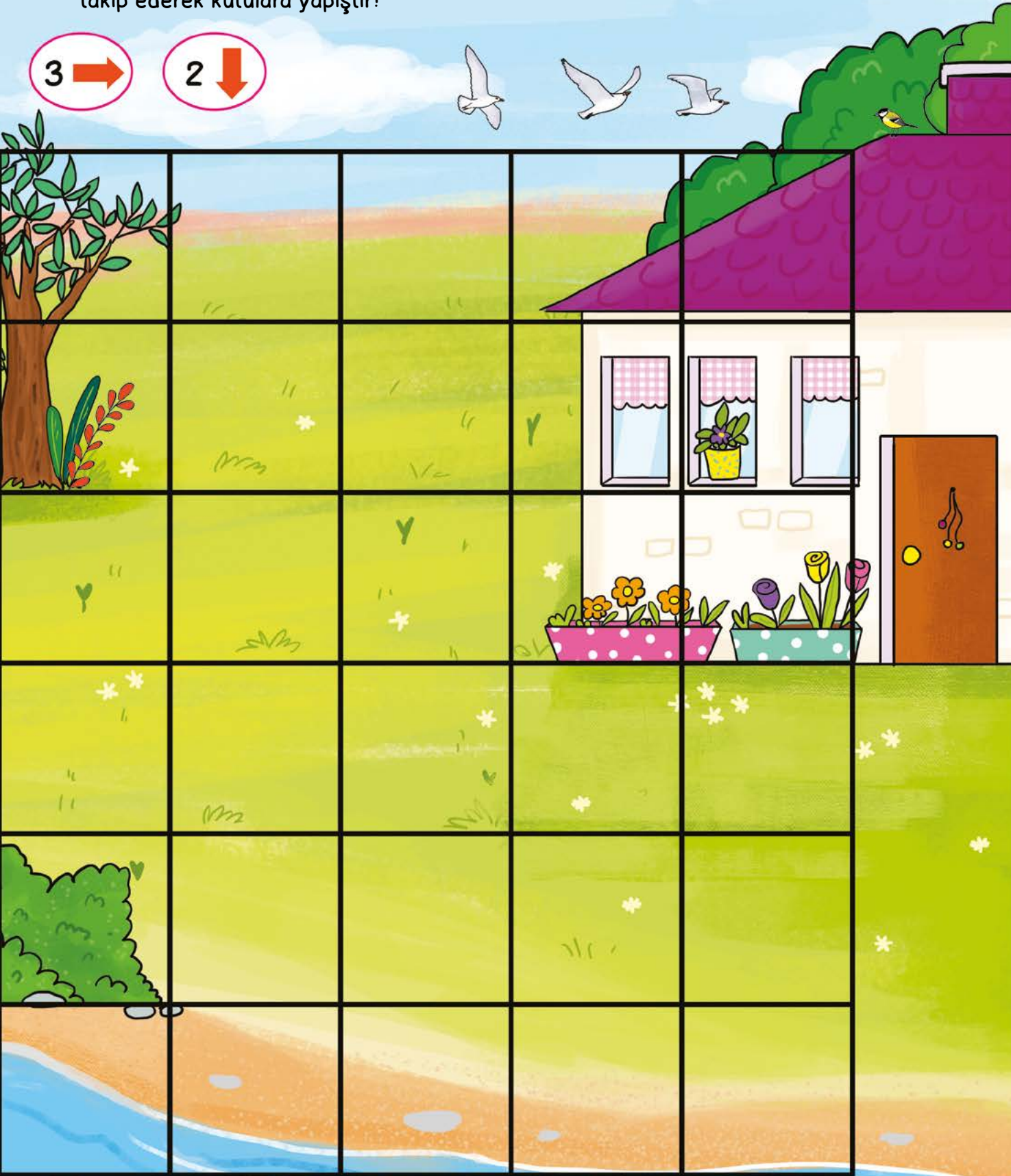
Martılar Nereye Yuva Yapacak?

Başlangıç

Yan sayfadaki iki martının nereye yuva yapacağını bulmak için aşağıdaki kodu incele. Sonra da dergimizin ekinde verdiğimiz çıkartmalardaki yön oklarını aşağıdaki kodu takip ederek kutulara yapıştır!

İşte Deniz Kuşları

Merhaba
gümüş martı!

Kiuu!

Gümüş martı, ülkemizdeki denizlerin kıyılarında en sık görebileceğin martı türü. Ama denize kıyısı olmayan şehirlerde, göllerin ve akarsuların çevresinde de görülebilirler.

Burada gördüklerin de gümüş martı ama içlerinden bazıları henüz yavru. İki - üç yaşına gelene kadar yavru martıların tüyleri yetişkinlerinkilerden farklı renklerde olur.

Gırak...

Deniz kuşlarının bazıları açık denizlerde avlanır. Bazılarıysa kıyılarda avlanır ya da yiyecek arar.

Karabataklar, suya dalarak su altında balık avlar. Onları sıklıkla kayalıklarda, kanatlarını iki yana açmış, tüylerini kuruturken gözlemleyebilirsin. Ülkemizdeki tüm denizlerde görülürler.

Poyrazkuşları, deniz kıyısında dolaşarak midye ve salyangoz gibi kabuklu hayvanları bulup yer.

Piip piip...

Deniz kuşlarının bazıları, ilkbahar gelince dik kayalıklarda kalabalık topluluklar hâlinde yuva yapar. Bu kuş topluluklarına koloni adı verilir. Buralar deniz kuşu seslerinin çokluğu nedeniyle oldukça gürültülü yerlerdir.

Kitiveek!

Gıak gıak
gıak gıakk!

Gıak
gıak!

Kitiveek!

Kitiveek!

Çiik!

Çiik
çiik!

Ülkemizdeki karabaş martılar gibi bazı deniz kuşları da ilkbahar gelince deniz kıyılarından ayrılır. Göllerin ve nehirlerin çevresindeki alanlarda yuva yapar ve yavrularını buralarda büyütürler. Sonbaharda deniz kıyısına geri dönerler.

Deniz papağanlarıyla tanıştın mı?

Pafinler, Atlas Okyanusu kıyılarında yaşarlar. Yavrularını toprağa açtıkları oyukların içindeki yuvalarında büyütürler. Yazın genellikle avladıkları balıklarla, yavrularını beslemek için yuvalarına gidip gelirken görülürler.

Guuurrr...

Gurr... Guurr...

Guuurrr...

Karabaş Martı ve Gümüş Martı

İşte iki martı türü... Onları birbirinden ayırt etmek çok kolay. Karabaş martının başı, ilkbaharda ve yazın koyu kahverengi olur. Ayrıca karabaş martının gagası ve bacakları kırmızıdır. Gümüş martının gagası ve bacakları sarıdır. Alt gagasında kırmızı bir nokta vardır.

Bu resimde tam 12 karabaş martı, 12 de gümüş martı bulunuyor. Onları sayarak gösterebilir misin?

Martıların arasına karışmış 1 küçük karga ve 3 güvercin var. Haydi onları da bul.

Yumurtalarla Sudoku

Bülbül yumurtası

Sığırcık yumurtası

Gümüş martı yumurtası

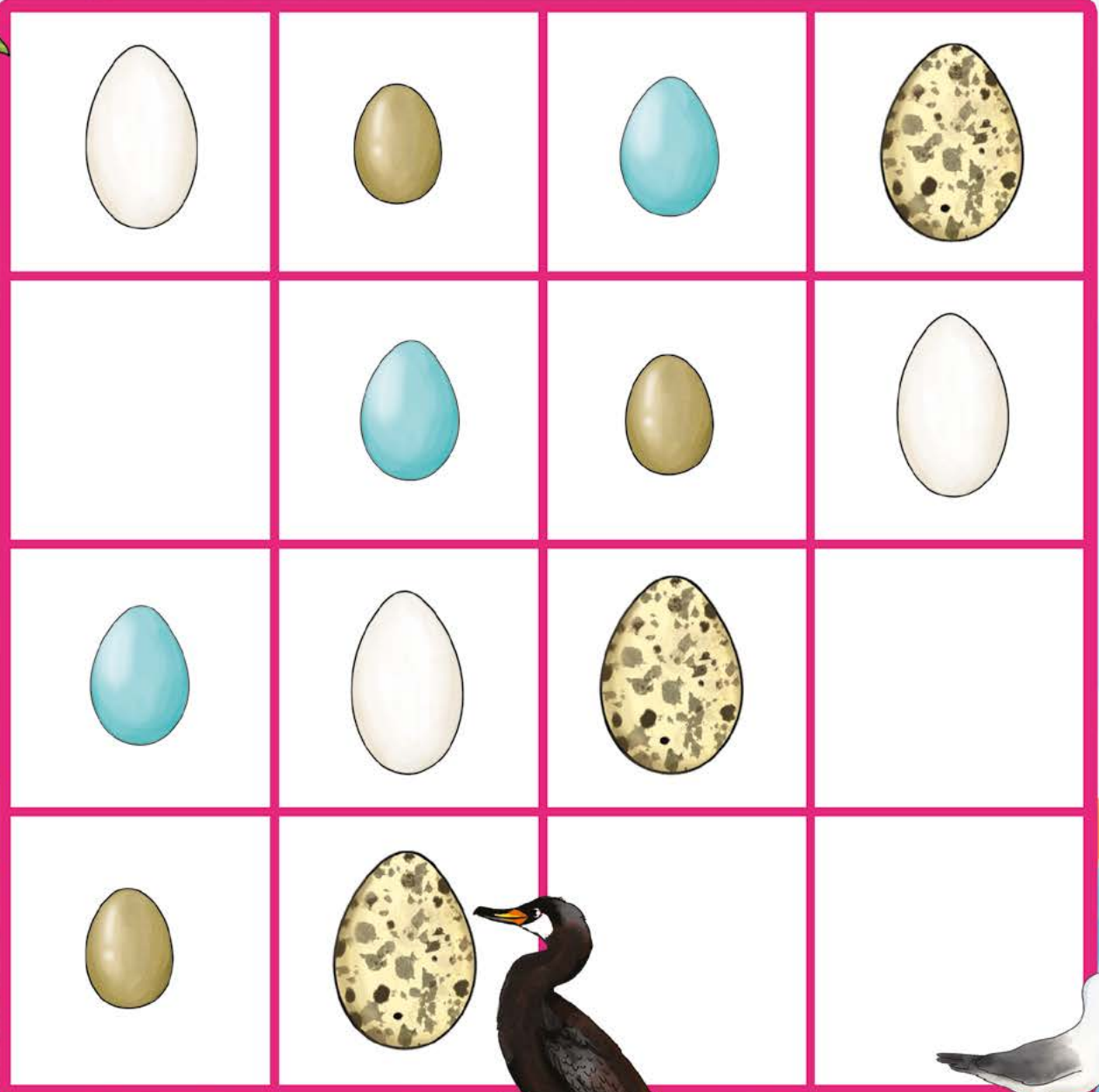

Karabatak yumurtası

Bülbül, sığırcık, gümüş martı ve karabatak... Bu dört kuşun yumurtaları birbirinden o kadar farklı ki! Senin için, bu yumurtaların yer aldığı bir bulmaca hazırladık. Bulmacayı çözmek için dergimizin ekindeki çıkartmaları boş yerlere yapıştırmaman gerekiyor.

Bunu yaparken dikkat edeceğin kurallar şöyle:

1. Her satırda her yumurtadan yalnızca bir tane olsun.
2. Her sütunda her yumurtadan yalnızca bir tane olsun.

"Perde Ayaklar" yazımızı
okumak için önce 15 ve 18.
sayfaları kırmızı çizgilerinden
arkaya katlayın. Bunu
yaptığınızda sayfalarınız
aşağıdaki gibi görünecek.

Perde

Martı, sumru, karabatak, pelikan...
Yaşamlarının büyük bir kısmını suda
geçiren bu kuşların ortak bir özelliği var:
perde ayakları.

Nedir bu perde ayak?

Bazı kuşların ayak parmaklarının arasında ince bir deri bulunur. Bu deri parçası, perde olarak adlandırılır. Ayak yapısı bu şekilde olan kuşlara da perde ayaklı kuşlar denir.

Farklı kuş türlerinin ayaklarındaki perdeler farklı farklıdır.

Gümüş
martı

Kiminin ayağında, yalnızca ön parmaklarının arasında...

Ak
pelikan

...kimininse tüm parmaklarının arasında perde bulunur.

Yeşilbaş

Perde ayak ne işe yarar?

Perde ayaklar bu kuşların suda yüzerken kolay ve hızlı ilerlemelerine yardımcı olur. Tıpkı kayıkların suda hareket etmesini sağlayan kürekler gibi.

Sakarmeke

Kimi kuşların ayaklarında yalnızca parmak çevrelerinde ince parçalar şeklinde perde vardır.

Kılıçgaga

Kimi kuşlarınsa parmaklarının tamamını kapatmayacak şekilde perdeleri bulunur.

Ayaklar

Sen de perde ayaklı kuşları merak ettiysen haydi iki yana aç bakalım sayfaları!

Hangi ayak izi hangi kuşa ait?

Bir gümüş martı ve bir leş kargası buradan geçmiş. Hangi ayak izi hangi kuşa ait tahmin et. Dergimizin ekindeki çıkartmalar arasından bu kuşları bulup ayak izlerinin altındaki boşluğa uygun şekilde yapıştır.

Perde Ayaklar Nasıl Çalışır?

Kuşların perde ayakları, onların suda kolay ilerlemelerini sağlar. Bunun nasıl olduğunu anlamak için bir deney yapmaya ne dersin?

Malzemeler

Kilitli plastik poşet

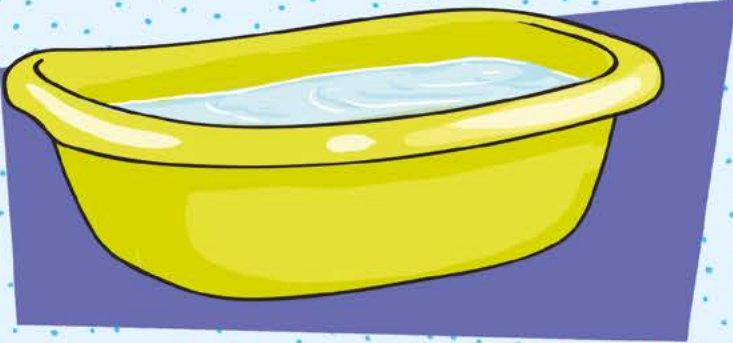

Leğen

Su

1. Leğeni suyla doldur.

3. İki elini de leğene sok. Ellerini önden arkaya doğru suda hareket ettir.

2. Bir eline kilitli poşeti geçir ve bileğini tutacak şekilde poşeti kilitle.

Poşet geçirdiğin elinin daha fazla suyu itebildiğini fark ettin mi?

İşte, kuşların ayakları arasındaki perdeler de senin parmakların arasında kalan bu poşet gibi daha fazla suyu itmelerini sağlar. Böylece bu kuşlar suda daha kolay ve hızlı ilerleyebilir.

Kuş Bilimciler Neler Yapıyor?

Kuşları inceleyen bilim insanlarına, kuş bilimci denir. Kuş bilimciler; kuşların davranışlarını, nasıl beslendiklerini, yuvalarını nasıl yaptıklarını, yavrularını nasıl büyüttüklerini, nerelere göç ettiklerini, ne kadar uzağa gittiklerini belirlemek için kuşları gözlemler.

Bu kuş bilimci dürbünüyle arı kuşlarını gözlemliyor.

Kuşlar hakkında bilgi toplamamanın bir yolu da halkalama yapmaktır. Bunun için kuşların bir bacağına incecik, çok hafif ve onlara zararı olmayan bir halka takılır. Bu halkaların üzerinde birer kod bulunur.

Kuş bilimciler, halkaladıkları kuşların ağırlığı, kanat ve kuyruk uzunluğu, yaşı gibi bilgileri kaydeder. Bir kuşun halkasındaki kodu okuyan diğer kuş bilimciler, isterlerse kuşla ilgili bu bilgilere ulaşabilir. Halkalama, kuşların göç yollarının ortaya çıkarılmasına da yardımcı olabilir.

Akdeniz martıları

Konya'da hava soğuduğunda tekrar Akdeniz kıyılarına döneceğiz arkadaşlar!

Bazı kuşlar yılın belirli zamanlarında göç yolculuğuna çıkar. İlkbahar gelince yeni yerlere giderler. Gittikleri yerde bir süre kaldıktan sonra sonbaharda geldikleri yere geri dönerler. Pek çok göçmen kuş da ilkbahar aylarında ülkemize gelir. Deniz kıyılarında, ormanlarda ya da sulak alanlarda yaptıkları yuvalarda yumurtlar ve yavrularını büyütürler.

Kuş Bilimciler İşbaşında

Kuş bilimci Arzu Hanım ve öğrencileri, bu gördüğün alanda kuşları halkalama çalışması yürütüyor. Bu alana ilkbaharda pek çok kuş yuva yapmaya geliyor. Göç sırasında buraya uğrayan ve birkaç gün dinlendikten sonra yollarına devam eden kuşlar da var. Araştırmacılar, az önce bir ibibik kuşunu halkalamış. Bu kuşu başının tepesindeki uzun tüylerinden tanıyabilirsin. Resimdeki ibibiği bulabilir misin? Ona dikkatlice bakarsan bacağındaki metal halkayı da görebilirsin.

Maskeli örümcek kuşları, bu yıl ilk kez burayı ziyaret etmiş. Resimdeki maskeli örümcek kuşunu bulabilir misin?

Araştırmacıların bu yıl ilk kez karşılaştığı kuşlardan biri de yaz atmacası. Haydi bu kuşu da bul.

Yazın gelen bu kuşları da büyük resimde bulup gösterebilir misin?

Sarıasma

Arı kuşu

Çütre

Şimdi Hareket Zamanı!

Yavru martılar yumurtadan çıktıktan sonra anne ve babaları onları yiyecek getirerek besler. Yavrular, yaklaşık altı hafta sonra uçmayı öğrenecek kadar büyümüş olur. Uçmayı öğrenmek için de bol bol alıştırmaları yapmaları gerekir...

Aç kanatlarını,
Haydi önce esnet bacaklarını.
Önce bir bacağı iyice arkaya uzat,
Sonra diğer bacağı.

Şimdi olduğun yerde
Kanat çırpmaya başla.
Hızlı, daha hızlı!

Haydi kořmaya başla
Kanatlarını çırpmayı da
Hiç bırakma.

Bak gördün m, küçücük havalandın.
Kořarak kanat ırp, zıpla,
Kořarak kanat ırp, zıpla...
Bunu bir süre tekrarla.

Çok Merak Ediyorum

Her yerden kuş gözlemciliği yapabilir miyiz?

Atlas Ergün - 5 yaş - İstanbul

Kuşları yeryüzünün her yerinde görebiliriz. Bu nedenle kuşları gözlemek için yaşadığımız yerden uzaklaşmamız gerekmez. Ancak bulunduğumuz yerlerde hangi kuşları görebileceğimizle ilgili bilgi sahibi olmak, onları fark etmemiz açısından bize yardımcı olabilir. Kent merkezinde yaşıyorsak yakınlarındaki parklarda, bahçelerde hatta evimizin balkonundan bile yıl boyunca kuş gözlemi yapabiliriz. Buralarda örneğin güvercin, serçe, saksağan, büyük baştankara, karatavuk, sığırcık gibi kuş türlerini gözlemleyebiliriz. Bir sulak alanın yakınındaysak sakarmeke, yalıçapkını, bahri, balıkçılar gibi kuş türlerini; ormanlık bir alandaysak kızılgerdan, ağaçkakan, kerkenez gibi kuş türlerini görebiliriz.

Sorularınızı bekliyoruz!

Yelkenli teknelerle ilgili sorularınızı bize gönderin. Bu sorulardan birini ya da birkaçını Ağustos 2022 sayımızda yanıtlayalım. Bunun için 5 Temmuz'a kadar süreniz var. Adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazmayı unutmayın. İşte adreslerimiz:
TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi "Çok Merak Ediyorum" Köşesi
Remzi Oğuz Arık Mahallesi Tunus Caddesi No: 80 06540 Kavaklıdere Çankaya / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/cok-merak-ediyorum

Karekodu akıllı telefon ya da tabletinizden okutarak Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) Aydınlatma Metni'ni görüntüleyiniz.

"Çok Merak Ediyorum" köşemizde yayımlanması için soru gönderen okuyucularımız, KVKK Aydınlatma Metni'ni okuyup kabul etmiş sayılırlar.

Kübra Kara
Fotoğraf: iStockphoto.com

Haydi Mutfağa

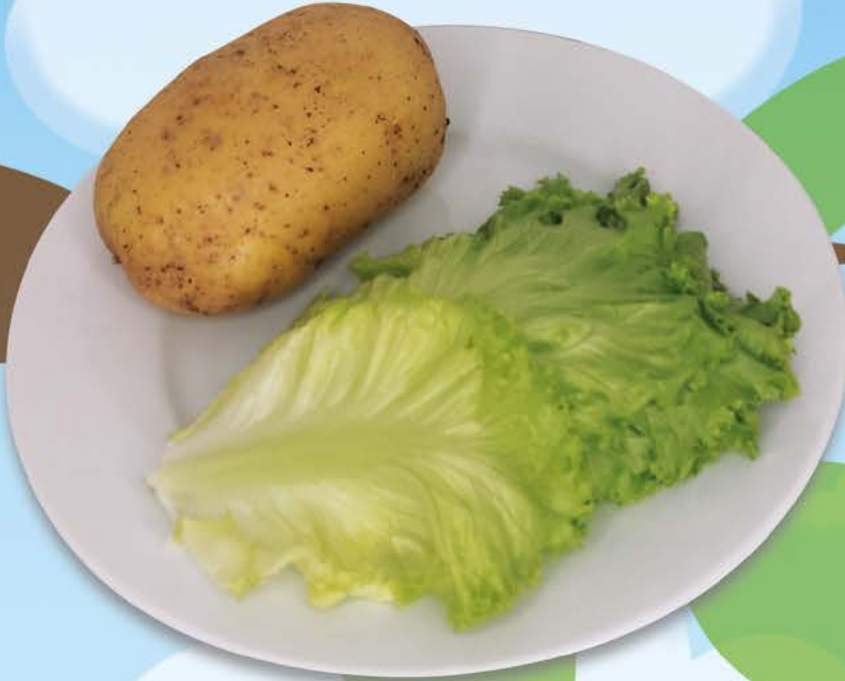

Peynirli ve Patatesli Kuş Yuvası

Malzemeler

- 1 orta boy patates
- Birkaç marul yaprağı
- 1 yemek kaşığı lor peyniri
- 1 yemek kaşığı tel şehriye

Bu etkinlik
bir yetişkinle
birlikte
yapılmalıdır.

Önce ellerinizi sabun ve suyla yıkayarak temizleyin. Marul yapraklarını ve patatesi yıkayın. Patatesi haşlayıp kabuğunu soyduktan sonra ezin ve soğumasını bekleyin. Tel şehriyeyi küçük bir tencerede hafifçe kavurun. Az miktarda kaynar suyla pişirin. Marul yapraklarını ince ince doğrayıp tabağa yerleştirin. Bir yemek kaşığı kadar ezilmiş patatesi, lor peyniriyle karıştırın. Kalan patatesle, avucunuzun içinde fotoğraftaki gibi bir kuş yuvası şekli yapın. Yuvayı marulların üzerine yerleştirin. Tel şehriyeyle yuvanın içini kaplayın. Lor peyniri ve patates karışımıyla da yumurtaları yapın. Yumurtaları yuvaya yerleştirerek tabağınızı tamamlayın. Afiyet olsun.

Küçük Eller İşbaşında

Nisan 2022 sayımızda, kuş gözlemi yaparken kullanabileceğiniz bir dürbün ya da teleskop tasarımı yapmanızı istemiştik. İşte tasarımlarınızla çektiğiniz fotoğraflarınız. Burada yer veremediğimiz fotoğraflarınızı da internet sitemizde görebilirsiniz. İnternet sitemizin adresi: <http://www.merakliminik.tubitak.gov.tr/>

Ali Mirkan Yıldırım - 4 yaş - Mardin

Alya Beyhan - 6 yaş - Düzce

Eymen Efe Bülbül - 3 yaş - Siirt

Gülce Nisa Bilgi
3 yaş - Zonguldak

Hüma Reyhan Kırılmaz
4 yaş - Kahramanmaraş

Eymen Aslan - 3 yaş
Aksaray

Kumsal Özdemir
3 yaş - Antalya

Alperen Çelebi - 4 yaş - İzmir

Feyza Topak - 6,5 yaş - Tokat

Ömer Adil Çoştu - 7 yaş - Bartın

Pelin Erciyeş - 4 yaş - Konya

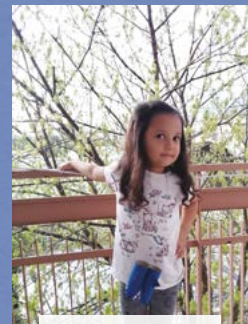
Simay Ötebay - 5 yaş - Adana

Eymen (5 yaş) ve Aylin (4 yaş) Öztürk - Gaziantep

Toprak Esen
5,5 yaş - İzmir

Zeynep Alya Kavlak
3,5 yaş - Bursa

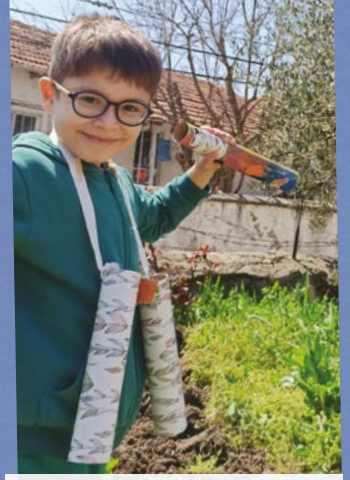
Yusuf Tuğra Öztürk
4,5 yaş - İstanbul

Berra (6 yaş) ve Zümra (5 yaş)
Sedir - Bitlis

Ayşe (6 yaş) ve İbrahim (9 yaş) Mentеше - Çanakkale

Alperen Yusuf Günay - 5 yaş - Balıkesir

Aslı Aksaç - 4,5 yaş - Manisa

Barış Yeşilmen - 5,5 yaş - Elazığ

Elif Serra Karaca - 4 yaş
Afyonkarahisar

Yavuz ve Yaman Akagündüz
5 yaş - Kocaeli

Can Çınar - 2,5 yaş
Ankara

Asya Engin - 4,5 yaş - Sakarya

Ata Bekir Tekin - 2,5 yaş - Edirne

Nida Başak - 4 yaş - Kütahya

Zeynep Zümra Hacıoğlu
5 yaş - Trabzon

Yasin Eymen Toprak
4 yaş - Şanlıurfa

Ağustos 2022 sayımız için, suda gidebilen bir aracın maketini yapmanızı istiyoruz. Maketinizle çektiğiniz bir fotoğrafınızı, adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve yaşadığınız ili yazarak bize gönderin. Bunun için 5 Temmuz'a kadar süreniz var. Adreslerimiz aşağıda:

TÜBİTAK Meraklı Minik Dergisi
"Küçük Eller İşbaşında" Köşesi
Remzi Oğuz Ark Mahallesi Tunus Caddesi No: 80
06540 Kavaklıdere Çankaya / ANKARA
e-posta: merakli.minik@tubitak.gov.tr
www.merakliminik.tubitak.gov.tr/form/sen-de-gonder

Karekodu akıllı telefon ya da tabletinizden okutarak KVKK Aydınlatma Metni'ni görüntüleyiniz:

Küçük Eller İşbaşında köşemizde yayımlanması için fotoğraf gönderen okuyucularımız, KVKK Aydınlatma Metni'ni okuyup kabul etmiş sayılırlar.

Kitap...

Oyun...

Öneri...

Yavru Martılar Uçuyor Oyunu

Bir gümüş martı, çatıya yuva yapmış. Yavruları yumurtadan çıkmış ve büyümüş. Şimdiye uçuş zamanları gelmiş. Onları çatıdan uçurmaya ne dersin? Haydi, dergimizin ekindeki oyun alanı, yavru gümüş martı piyonları ve küpü hazırlayıp oyunu oynamaya başla!

Oyunun kuralları:

- Oyun 2-4 kişiyle oynanır.
- Oyunda amaç, yuvadan çıkıp oyun alanının köşelerindeki mavi kutulardan gümüş martı yavrularını uçurmaktır.
- Oyuncular birer yavru gümüş martı piyonu seçer ve oyun alanının ortasındaki yuvanın içine yerleştirir.
- Oyuna kimin başlayacağına karar verilir.
- İlk oyuncu küpü atar. Yuvadan çıkabilmesi için küpte bir sayı gelmelidir. Yuvanın çevresindeki herhangi bir kutudan başlayarak sağa, sola, yukarı ya da aşağı, küpte gelen sayı kadar piyonunu ilerletir. Sıra diğer oyuncuya geçer.
- Oyun, bu şekilde oyuncuların sırayla küpü atıp köşedeki kutulara ulaşarak yavru gümüş martıları uçurmaya çalışmasıyla devam eder.
- Bir oyuncunun piyonu, köşedeki kutulara ulaşmadan küpte uçan gümüş martı gelirse oyuncu, piyonunu bulunduğu kutudan ilerletemez ve sıra bir sonraki oyuncuya geçer.
- Bir oyuncunun piyonu köşedeki mavi kutulardan birine ulaştığında, buradan yavru gümüş martıyı uçurabilmesi için küpte uçan gümüş martı gelmesi gerekir. Eğer piyonu mavi kutudayken küpte bir sayı gelirse oyuncu piyonunu oyun alanındaki kutularda ilerletmeye devam eder ve yeniden bir köşe kutuya ulaşmaya çalışır.
- Oyuncular, piyonlarını başka bir oyuncunun piyonunun bulunduğu bir kutuya ilerletemez ya da o kutu üzerinden geçiremez.
- Bir oyuncu, piyonu köşedeki mavi kutulardan birindeyken küpü attığında küpte uçan gümüş martı gelirse bu oyuncu yavru gümüş martıyı çatıdan uçurur. Oyun sona erer, bu oyuncu oyunu kazanır.

Oyun malzemelerinin hazırlanışı:

- Oyun alanını oluşturacak olan parçaları kartonlardan ayırın. Bu parçaları tüm kat yerlerinden arkaya katlayın. Bu parçalardan birinin uzun kenarındaki, üzerinde damla işareti bulunan alana yapıştırıcı sürün. Burayı, diğer parçanın arka yüzüne yapıştırın. Oyun alanının köşelerindeki, üzerinde damla işareti bulunan üçgen alanlara da yapıştırıcı sürün. Bu alanları da kendilerine denk gelen kenarların arka yüzüne yapıştırın.
- Sayı küpünü kartondan ayırın. Tüm kat yerlerinden arkaya katlayın. Kulakçıklarına yapıştırıcı sürün ve bir küp oluşturacak şekilde yapıştırın.
- Yavru gümüş martı piyonlarını oluşturacak parçaları kartondan ayırın. Bacak parçalarını ayak bileklerindeki kat yerinden öne, diğer kat yerlerinden arkaya katlayın.
- Yavru gümüş martıların gövdelerini oluşturacak parçalarıysa kanatların dibindeki kat yerlerinden öne, diğer kat yerlerinden arkaya katlayın. Bacakların üzerinde yer alan damla işaretli alanlara yapıştırıcı sürün. Bu parçaları, renklerine uygun olarak gövdelerin arka yüzündeki beyaz alanlara yapıştırın.
- Anne gümüş martıyı kartondan ayırın. Ayaklarının altındaki kesiği iterek açın. Oluşan parçaların birini öne, birini arkaya katlayın. Böylece parça kendi başına ayakta durabilecek. Oyunu oynarken anne gümüş martıyı bir köşeye koyarak ona yavrularının uçmayı öğrenmesini izletebilirsiniz.

Kuş Tacı'nın Yapılışı

- Kuşun gagasını oluşturacak parçayı 1 numaralı kartondan ayırın. Parçayı tüm kat yerlerinden arkaya katlayın. Gaganın uç kısmındaki kulakçıklara yapıştırıcı sürün ve bu kulakçıkları karşılarına denk gelen kenarlardaki aynı renkli alanlara yapıştırın.

- Taç kısmının parçalarını da 2 ve 3 numaralı kartonlardan ayırın. Şerit şeklindeki parçaların üzerinde bulunan yarım kesimli alanları parmağınızla iterek açın. Bu parçaların bir ucundaki mavi ve pembe alanlara yapıştırıcı sürün. Bu alanları, tacin ön kısmını oluşturacak parçanın arka yüzündeki aynı renkli alanlara yapıştırın.

- Tacin ön kısmında bulunan yarım daire şeklindeki alanlara yapıştırıcı sürün. Kuşun gözlerini, aynı renkli alanlar üst üste gelecek şekilde bu alanlara yapıştırın. Yine tacin ön yüzündeki gri alana yapıştırıcı sürün. Kuşun gagasındaki aynı renkli kulakçıkları bu alana yapıştırın.

- Renkli tüylerin alt kısımlarındaki damla işaretli alanlara yapıştırıcı sürün. Tüyleri tacinizin üzerine yapıştırarak kuşunuzu istediğiniz gibi süsleyin. Tacinizi başınıza göre ayarlamak için ok şeklindeki ucunu, kesiklerden birinin içinden geçirin.

Kübra Kara

Tasarım ve çizim: Mert Oskeroğlu

Kuşlar ve Yumurtaları

Bu sayıda sizin için hazırladığımız kartlarda büyük baştankara, bülbül, saksağan gibi ülkemize özgü dokuz kuş türüne ve bu kuşların yumurtalarına yer verdik. Kartların dokuzunda kuşlar, diğer dokuzundaysa kuş yumurtaları var. Kuşlarla yumurtalarını kolayca eşleyebilmeniz için, her bir kart çiftindeki resimlerin çerçevelerini aynı renkte yaptık. Bu kartlarla eşleme oyunu oynamak için önce kartları birbirinden ayırıp karıştırın. Kartları, resimli yüzleri alta gelecek şekilde yere dizin. Sonra kartlardan

ikisini açın. Açtığınız kartlar birbirinin eşiyse bu iki kartı kenara ayırın. Açtığınız kartlar birbirinin eşi değilse bu kartları ters çevirip başka iki kart açın. Bu şekilde, birbirinin eşi olan kartları bulmaya çalışın. Dilerseniz bu oyunu iki ya da daha fazla oyuncuyla, kartları sırayla açarak da oynayabilirsiniz. Oyunu biraz kolaylaştırmak isterseniz kartların hepsini resimli yüzleri üste gelecek şekilde dizerek birbirinin eşi olan kartları bulmaya çalışabilirsiniz.

Fatma Nur Yeğenoğlu

Çizim: Umut Aybek

Vapur
iskelesine
nereden
uçabilirim
acaba?

